

MAAELUMINISTEERIUM

Mart Kullamaa
Eesti Mesinduse Koostöökogu

Teie 14.01.2019

Meie 13.02.2019 nr 7.2-2/166-1

Aleksander Kilk
Eesti Mesinike Liit

Vastuskiri pöördumisele seoses Ameerika haudmemädaniku seiretulemusega 2018. a

Austatud härra Kullamaa ja härra Kilk

Edastasite Maaeluministeeriumile kirja, milles väljendate muret Ameerika haudmemädaniku (edaspidi AHM) olukorra üle Eestis seoses seiretulemustega 2018. aastal.

Seire käigus võetud meeproovides tuvastatud AHM-i eosed on kindlasti alarm mesinikele. Eoste esinemise korral mees ei panda veel haiguse diagnoosi, kuid see on varajane märk nakkuse olemasolu kohta mesilasperes. Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (edaspidi OIE) standardi kohaselt põhineb AHM-i diagnoos patogeeni identifitseerimisel ja kliiniliste tunnuste olemasolul. Seega peab kliinika puudumisel diagnoosi panekuks ja meetmete kehtestamiseks pärast eoste leidmist kindlasti järgnema täiendav laboriuuring.

AHM-i korral on VTA-1 õigus rakendada loomatauditõrje seaduses (edaspidi LTTS) sätestatud tõrjemeetmeid. Näiteks LTTS-i § 46 lõike 1 punktide 1 ja 2 kohaselt kehtestatakse eriti ohtliku loomataudi puhkemise korral taidipunktis karantiin ning määratakse ohustatud tsoon ja järelevalvetsoon. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt saab samu meetmeid rakendada ka eriti ohtlike loomataudide nimekirjas nimetatata loomataudide (sealhulgas AHM) puhul, kui see osutub VTA kui korrakaitseorgani hinnangul vajalikuks, et likvideerida loomataud ja tõkestada selle levikut.

Soovite oma kirjas esimesel võimalusel välja töötada ja kinnitada riiklik AHM-i tõrje-eeskiri. Loomatauditõrje eeskiri kehtestatakse LTTS-i § 43 lõike 1 kohaselt üldjuhul eriti ohtliku loomataudi ja sellise loomataudi puhul, mille ennetamise ja tõrje kohta on kehtestatud nõuded Euroopa Liidu asjakohase õigusaktiga. Loomatauditõrje eeskirja eesmärk on LTTS-s sätestatud meetmete täpsem, konkreetse loomataudi põhine reguleerimine. Kuna AHM ei kuulu eriti ohtlike loomataudide hulka ning selle ennetamise ja tõrje kohta ei ole kehtestatud nõudeid Euroopa Liidu õigusaktis, ei ole ka AHM-i tõrjumiseks seni kehtestatud loomatauditõrje eeskirja. Seega tuleb AHM-i puhul kohaldada LTTS-s sätestatud meetmeid ning kooskõlas LTTS-i § 45¹ lõikega 1 ja § 45³ lõikega 1 järgida OIE väljatöötatud põhimõtete, soovitude ja juhendite kohaseid kitsendusi ja abinõusid.

Soovite ministriumiga arutada vabatahtlike mesindussektori organisatsioonide poolsete AHM-i tõrjekavade koostamise ja rakendamise pilootprojekti toetusvõimalusi. LTTS-i § 43³ lõige 8 sätestab, et muu tõrjeprogrammi, mille võib välja töötada loomapidaja, põllumajandustootjate ühendus või muu isik, rakendamisega seotud kulud katab seda rakendav isik. Riikliku AHM-i tõrje-eeskirja väljatöötamine vajab seega analüüsi ja terviklikku lähenemist. Ainult tõrje-eeskirja kehtestamine ei too probleemile lahendust ning sellega ei kaasne kompensatsioonimehhanismi. Lahendamist vajavad järelevalve, laboratoorsete analüüside ja muude kaasnevate kulude rahastamisega seotud küsimused.

Täname, et olete valmis koostööks ministriumi ning VTA-ga AHM-i ennetuse ja tõrje teemadel. Lahendusvõimaluste leidmiseks alustame kõigepealt arutelu järelevalveasutusega ning hiljemalt mais kutsume nõupidamiseks kokku kõik osapooled.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Tamm
Maaeluminister

Ülle Pau
6256 256 ylle.pau@agri.ee